

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Parentyfikacja, PG_00152065						
Kierunek studiów	Praca socjalna (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2028/2029		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na odległość (e-learning)		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	praktyczny	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Pedagogiki Społecznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Małgorzata Szpunar				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 30.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Przybliżenie zagadnień związanych z parentyfikacją, jej przyczynami i skutkami, a także form pracy z osobami z doświadczeniem parentyfikacji. Student ma rozpoznawać u dziecka i dorosłego konsekwencje odwrócenia ról, znać złożoność procesu oraz możliwości pomocy. Uwrażliwienie studentów na doświadczenie parentyfikacji poprzez zapoznanie się z biografiami takich osób.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PRACSOCL3_W03] zna i rozumie w stopniu zaawansowanym relacje między strukturami i instytucjami społecznymi i ich elementami	w zakresie socjologicznym oraz pedagogicznym i psychologicznym zna rodzaje więzi rodzinnych oraz rządzące nimi prawidłowości z szczególnym uwzględnieniem pełnienia ról rodziców i dzieci, obowiązków rodzinnych i granic	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRACSOCL3_K04] jest gotowy do identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego	prawidłowo diagnozuje środowisko, w szczególności sytuacje trudne; rozstrzyga związane z nimi dylematy, ustosunkowuje się do tego zjawiska z poszanowaniem godności człowieka	[SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[PRACSOCL3_W05] zna obszary społecznego funkcjonowania człowieka, w szczególności ma wiedzę na temat jego działalności w zakresie konstytuowania struktur społecznych i praktycznego ich funkcjonowania	ma wiedzę o człowieku w wymiarze natury i kultury - jako biologicznym organizmie i jako rozwijającym się wśród innych, czyli wie, w jakim kierunku winna rozwijać się tożsamość, a także znać konsekwencje nieprawidłowości w przypadku niezaspokojenia potrzeb dziecka	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRACSOCL3_U03] potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg wybranych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) specyficzne dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla pracy socjalnej	analizuje przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych prowadzących do parentyfikacji, konsekwencji tego doświadczenia i zaburzeń w funkcjonowaniu rodzinnym oraz zawodowym	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
[PRACSOCL3_U02] potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną do profesjonalnej praktyki w ramach pracy społecznej, szczególnie do opisu i praktycznego analizowania jednostkowych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) specyficznych dla pracy socjalnej	wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną do szczegółowego opisu i praktycznego analizowania uwarunkowań trudnych sytuacji dziecka wychowującego się w rodzinie z odwróceniem ról, a także ich konsekwencji w dorosłym życiu	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna	
Treści przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Parentyfikacja jako interdyscyplinarny problem. 2. Miejsce dziecka w rodzinie. 3. Atrofia potrzeb rozwojowych dziecka. 4. Przyczyny i skutki parentyfikacji. 5. Teoria więzi i stylów przywiązania a parentyfikacja. 6. Biografie osób, które doświadczyły parentyfikacji. 7. Praca z dzieckiem i dorosłym, doświadczającym parentyfikacji. 8. Parentyfikacja a relacje zawodowe i rodzinne 		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	esej	51.0%	50.0%
	test	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Chojnacka B., Doświadczenie parentyfikacji. Perspektywa biograficzna. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls. 2021,</p> <p>Grzegorzewska, I. (2016). Parentyfikacja w rodzinach z problemem alkoholowym. Alcoholism and Drug Addiction, 29, 2738.</p> <p>Pasternak A., Schier K., Życie bez dzieciństwa parentyfikacja u kobiet z syndromem DDA</p> <p>Schier, K. (2012). Gdy dziecko staje się rodzicem odwrócona troska, czyli zjawisko parentyfikacji w rodzinie. W: B. Tryjarska (red.), Bliskość w rodzinie. Więzy w dzieciństwie a zaburzenia w dorosłości. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar. Google Scholar</p> <p>22. Schier, K. (2015). Dorosłe dzieci. Psychologiczna problematyka odwrócenia ról w rodzinie. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar</p> <p>Żłobiski W., Parentyfikacja jako proces odwrócenia ról w rodzinie, Wychowanie w Rodzinie t. XIX (3/2018)</p>
	Uzupełniająca lista lektur	<p>Gąsior K. Funkcjonowanie noo-psycho społeczne i problemy psychiczne Dorosłych Dzieci Alkoholików. Warszawa: Wydawnictwo Difin; 2012.</p> <p>Ryś M. Rodzinne uwarunkowania psychosocjalne funkcjonowania Dorosłych Dzieci Alkoholików. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN; 2007.</p> <p>Margasiński A. Koncept DDA efekt Barnuma? Ter. Uzależ. Współzależ. 2009; 3: 1318. 5. Niewiadomska I, Sikorska-Głodowicz M. Alkohol. Lublin: Wydawnictwo KUL; 2004.</p> <p>Widera-Wysoczańska A. Pijany dom, czyli co się dzieje z dzieckiem alkoholika. W: Żak P. red. Gdzie się podziało moje dzieciństwo. O Dorosłych Dzieciach Alkoholików. Kielce: Wydawnictwo Charaktery; 2003. s. 9.</p> <p>Gąsior K. Czynniki zagrażające rozwojowi dzieci w rodzinie z problemem alkoholowym na przykładzie Dorosłych Dzieci Alkoholików. Alkohol. Narkoman. 2008; 3: 248.</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Skutki parentyfikacji w obszarze życia rodzinnego i zawodowego.	
	Przyczyny parentyfikacji	
	Odwrócenie ról a satysfakcja z życia	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.